

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121204038
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4121204038.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., zastúpenému: V. & B. s. r. o., so sídlom E. XX, XXX XX Z., R.: XX XXX XXX, za účasti osobitného subjektu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 79/7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, o zaplatenie sumy 36 702,68 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 28. apríla 2022 č. k. 10Csp/51/2021-229, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 23. mája 2022 č. k. 10Csp/51/2021-235, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu **100 %**, o výške ktorých rozhodne súdu prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

.1. Súd prvej inštancie rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 5 649,99 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z 5 609,99 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 5 649,99 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 5 649,99 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 5 649,99 eura od 26.07.2020 do zaplatenia zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 31 052,69 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z 32 552,69 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 32 052,69 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 31 552,69 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 31 052,69 eura od 26.07.2020 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Žalobu vo zvyšnej časti zamietol (výrok III.). Žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 69,22 % (výrok IV.). Opravným uznesením súd prvej inštancie opravil rozsudok tak, že výrok I. má správne znieť: Konanie sa v časti o zaplatenie 5 649,99 eura, úrokov vo výške 7,90 % ročne zo sumy 37 089,10 eura od 05.03.2019 do 25.07.2020 a 36 702,68 eura od 05.03.2019 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 609,99 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, 5 649,99 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, 5 649,99 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a 5 649,99 eura od 26.07.2020 do zaplatenia zastavuje (výrok I. opravného uznesenia). Druhým výrokom opravného uznesenia rozsudok opravil tak, že výrok III. vypustil. Tretím výrokom opravného uznesenia rozsudok opravil tak, že výrok IV. sa označuje ako výrok III. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1 až 3, § 39, § 53 ods. 9, § 565, , § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 54a, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 11 ods. 2, § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú

niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 01.02.2013, § 145 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku (CSP).

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebolo sporné a bolo aj preukázané, že medzi žalobcom, ako veriteľom, a žalovaným, ako dlžníkom, existoval záväzkový vzťah na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa XX.XX.XXXX podľa § 497 Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože pri jej uzatváraní veriteľ konal, a žalovaný, ktorý je fyzickou osobou, nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva preto nemôže obsahovať žiadne neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože by boli neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a tieto zmluvné podmienky sa ani nemôžu v neprospech žalovaného odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný namietal, že zmluva nie je platná, pretože žalovaný si jej uzavretím v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zhoršil svoje postavenie, pretože úver mu bol poskytnutý na splatenie predchádzajúceho úveru zo zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej s veriteľom G. banka, a.s., dňa XX.X.XXXX, predmetom ktorej bol úver vo výške XXX XXX,- Sk, a dvoch úverov, z ktorých boli nároky veriteľov premlčané. Uvedená obrana žalovaného však nebola preukázaná, pretože z dodatku k osobnému dotazníku, ktorý je podpísaný žalovaným vyplýva, že účelom úveru bolo splatenie úveru poskytnutého z Poštovej banky, a.s., a Profi Credit Slovakia, s.r.o., ktoré neboli v celom rozsahu splatené, čo vyplýva aj z úverovej správy. Podľa úverovej správy žalovaný mal okrem týchto dvoch záväzkov ešte jeden záväzok zo zmluvy uzavretej dňa XX.XX.XXXX. Zo zmluvy o úvere nevyplýva, že by účelom tohto úveru bolo splatenie úveru žalovaného zo zmluvy o úvere z Tatra bankou, a.s. Pretože žalovanému nič nebránilo, aby všetky dôkazy na svoju obranu označil alebo predložil súdu skôr s podaním zo dňa XX.XX.XXXX alebo na pojednávaní dňa XX.XX.XXXX, a preto súd prvej inštancie jeho návrhu na odročenie pojednávania nariadeného na XX.XX.XXXX nevyhovel, pričom žalovaný tieto dôkazy ani bližšie nešpecifikoval.

1.3. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov nesmie dohodnutá odplata podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu určenú podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. A keďže ide o spotrebiteľský úver, musí byť zmluva uzavretá písomne a musí obsahovať zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzavretia, a RPMN nemôže byť uvedená v neprospech žalovaného. Inak by žalobca nemal nárok na zaplatenie úrokov a poplatkov. Pretože žalobca po čiastočnom späťvzťatí žaloby požadoval od žalovaného iba zaplatenie nesplatenej časti istiny 31 052,69 eura (40000 - 8947,31 = 31052,69) t.j. nepožadoval úroky a ani poplatky, súd prvej inštancie sa z dôvodu hospodárnosti ďalej nezaoberal tým, či boli platne dojednané a či mal žalobca nárok na ich zaplatenie.

1.4. Súd prvej inštancie uviedol, že vrátenie plnenia bolo dohodnuté v splátkach, pričom v konaní nebolo sporné a bolo aj preukázané, že žalobca si splnil povinnosti zo zmluvy a žalovanému poskytol úver vo výške 40 000 eur, ale žalovaný si ich nesplnil, pretože sa s platením dohodnutých splátok úveru dostal do omeškania, preto si žalobca uplatnil právo na predčasné vrátenie celého úveru. Sporné bolo, či žalobca dodržal postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Mal preukázané, že žalobca výzvou zo dňa 04.02.2019 upozornil žalovaného na to, že je v omeškani a ak si nesplní svoje povinnosti bude oprávnený úver zosplatiť, ktoré upozornenie malo možnosť dostať sa do dispozičnej sféry žalovaného, pretože žalobca ho odovzdal na poštovú prepravu dňa 05.02.2019 a adresoval žalovanému, a úver zosplatiť k 11.03.2019, kedy bol žalovaný v omeškani tri mesiace so zaplatením splátky splatnej dňa 20.11.2018 a uplynula lehota nie kratšia ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Preto má žalobca nárok na predčasné vrátenie celého úveru, a túto obranu žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú.

1.5. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal námietkou žalovaného, podľa ktorej žalobca pre uzavretím zmluvy neposúdil s odbornou starostlivosťou jeho schopnosť splácať poskytnutý úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., dokonca, že tieto povinnosti hrubo porušil. V konaní však bolo preukázané, že ani táto obrana žalovaného nebola dôvodná, pretože z osobného dotazníka, dodatku k nemu, úverovej správy a výpisov z registra Credit Navigator, Cribis a CRIFT vyplývalo, že žalobca riadne posúdil schopnosť žalovaného splácať úver, pretože žalovaný mal príjem vo výške 900 eur a 640 eur mesačne a záväzky na splátky úverov vo výške 123 eur a 222 eur mesačne, hypotéky vo výške splátky 138 eur, náklady na bývanie vo výške 233 eur mesačne. Preto bolo v schopnostiach žalovaného platiť aj splátky sporného úveru vo výške 602 eur mesačne, a preto má žalobca nárok na jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Keďže žalobca od žalovaného nepožaduje zaplatenie úrokov a poplatkov, súd prvej inštancie považoval tvrdenia žalovaného o hrubom porušení tejto povinnosti bezpredmetné.

1.6. Súd prvej inštancie sa zaoberal tým, že žalovaný sa v konaní dovolal premlčania podľa § 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že premlčacia doba celého úveru začala

plynúť dňa 16.12.2017, pretože zo zaplatím splátky splatnej v decembri 2017 sa dostal prvý krát do omeškania. Keďže žalobca sa v konaní domáha práva zo spotrebiteľskej zmluvy, súd by aj bez námietky žalovaného podľa § 54a Občianskeho zákonníka skúmal, či je možné právo žalobcu vymáhať. Vrátenie plnenia bolo dohodnuté v splátkach a pre nesplatenie jednej z nich sa stal zročný celý dlh, a preto podľa § 103 Občianskeho zákonníka začína premlčacia doba jednotlivých splátok plynúť odo dňa ich zročnosti a premlčacia doba celého úveru odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z predžalobnej upomienky zo dňa 04.02.2019 vyplývalo, že žalovaný mal dňa 04.02.2019 nedoplatok vo výške 1 848,46 eura, a aj z prehľadu splátok a úhrad vyplývalo, že žalobca (správne malo byť uvedené žalovaný) nezaplatil splátky splatné dňa 15.01.2019, 15.12.2018 a 15.11.2018, pretože 40 eur boli náklady na vymáhanie pohľadávky. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.03.2019 vyplývalo, že žalobca si právo na predčasné vrátenie celého úveru uplatnil k 04.03.2019 a hoci neuviedol pre ktorú splátku tak urobil, mohol tak urobiť najskôr pre splátku splatnú dňa 15.11.2018, pretože iba s touto splátkou bol žalovaný v omeškani tri mesiace. Zročnosť úveru sa tak viaže ku dňu zročnosti tejto splátky, pretože iba táto nesplatená splátka bola konštitutívnou príčinou zosplatenia dlhu. Začiatok plynutia premlčacej lehoty je preto potrebné viazať na predmetný okamih bez ohľadu na to, že žalovaný sa mohol dostať do omeškania aj so zaplatením inej splátky. Je právom veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru, ale nie jeho povinnosťou tak urobiť pre prvú omeškanú splátku. Pretože žalobca si právo na vrátenie celého úveru uplatnil žalobou na súde dňa 26.03.2021, uplatnil si ho v trojročnej premlčacej dobe, ktorá mu začala plynúť dňa 16.11.2018. Preto ani túto námietku žalovaného súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú. Z uvedených dôvodov uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nesplatenú istinu úveru vo výške 31 052,69 eura.

1.7. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný sa s platením splátok úveru a následne aj celého úveru dostal do omeškania podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka a preto žalobcovi vzniklo právo požadovať od neho aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Pretože žalobca od žalovaného požadoval iba zaplatenie úrokov z omeškania od 05.03.2019, kedy už bol žalovaný v omeškani s vrátením z celého nesplateného úveru, vo výške 5 % ročne, pričom základná úroková sadzba ECB bola v čase omeškania 0 %, a zohľadnil čiastkové úhrady žalovaného, dospel k záveru, že žaloba je aj v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne dôvodná. Pretože nevzhliadol dôvod určiť dlhšiu lehotu na plnenie rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 31 052,69 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne z 32 552,69 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 32 052,69 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 31 552,69 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 31 052,69 eura od 26.07.2020 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 84,61 % (zaplatenie 31 052,69 eura z 36 702,68 eura) a zavini zastavenie konania v rozsahu 15,39 % (zaplatenie 5 649,99 eura z 36 702,68 eura). Pretože nikto netvrdil a ani súd prvej inštancie nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, priznal žalobcovi podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 69,22 % (84,61-15,39). Uviedol, že o výške trov rozhodne vyšší súdny úradník podľa § 266 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. O náhrade trov konania osobitného subjektu nerozhodol, pretože osobitný subjekt má čo do rozhodovania o náhrade trov konania postavenie svedka alebo znalca, náhradu trov konania si neuplatnil a ani zo spisu mu žiadne nevyplývajú, pričom žalovaný na ktorého strane vystupoval ani nemal na náhradu trov konania nárok.

2.1. Žalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne, aby rozhodol, že žalobu zamietá a žalovanému prizná voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %. Dôvodil, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.2. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 103 druhá veta OZ. Tvrdil, že so záverov dokazovania vyplýva, že žalovaný neuhradil žalobcovi splátku splatnú v mesiaci november 2017, keď uhradil dňa 20.10.2017 sumu 602,82 eura, a následne žalovaný uhradil splátku až dňa 13.12.2017 vo výške 627,82 eura. Z uvedeného vyplýva, že premlčania doba začala plynúť od 16.11.2017 a uplynula 16.11.2020. Vzhľadom k dátumu podania žaloby dňa 26.03.2021 je nárok žalobcu premlčaný.

2.3. Tvrdil, že dňa 13.04.2005 uzavrel s veriteľom Tatra banka, a.s., zmluvu o bezúčelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške XXX.XXX,- Sk (ďalej len „Stará zmluva“). S poukazom na § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, tvrdil že

súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, nakoľko žalobca nahrádzal staré záväzky novým právom (vrátane Starej zmluvy, ktorú žalovaný podpísal 12 rokov pred uzavretím zmluvy so žalobcom), čo nemožno hodnotiť inak ako v rozpore s dobrými mravmi a využívanie omylu spotrebiteľa, ktorý by takýto krok inak neurobil (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa). Žalovaný si podpisom novej zmluvy, ktorá refinancovala o.i. aj Starú zmluvu, nepochybne zhoršil svoje zmluvné postavenie, čo je podľa § 54 ods. 1 OZ zakázané. Za neprijateľnú podmienku podľa § 53 OZ možno označiť akékoľvek správanie zo strany dodávateľa, ktorého následkom si spotrebiteľ zhorší svoje zmluvné postavenie, prípadne môže viesť k nerovnováhe v zmluvnom vzťahu v jeho neprospech. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4S/28/2012-22, a na rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 9Co/385/2016-111, z ktorých citoval. Na záver žalovaný tvrdil, že zmluva uzavretá so žalobcom je pre jej rozpor so zákonom neplatná, a z tohto dôvodu je žaloba nedôvodná v celom rozsahu.

3.1. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom prvoinštančného súdu. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vychádzal zo správneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil, že by mal byť uplatnený nárok premičaný. Poukázal na preložený výpis z úverového účtu žalovaného, z ktorého je zrejmé kedy a v akej výške poskytol veriteľ žalovanému peňažné prostriedky a rovnako je z neho zrejmé kedy a v akej výške žalovaný splácal poskytnutý úver. Poukázal tiež na bod 4. časti 3. úverovej zmluvy upravujúci možnosť odkladu splátok, ktorý je vo výpise z úverového účtu nazvaný anulácia omeškania. Odkladom, resp. anuláciou, povinnosť žalovaného zaplatiť splátky nezanikla, došlo len k odkladu ich splatnosti. Doba, na akú je odložená splatnosť jednotlivých splátok nie je v zmluve bližšie špecifikovaná. Žalobca odložené splátky účtuje klientovi vždy po splatnosti tej dohodnutej splátky, ktorá mala byť poslednou splátkou, keby žalovaný nepožiadaval o odklad splatnosti. Z predloženého výpisu z úverového účtu je zrejmé, že k anulácii omeškania došlo dňa 30.01.2018 vo výške 602,82 eura, dňa 30.07.2018 vo výške 602,82 eura a dňa 26.10.2018 vo výške 598,46 eura. Až v dôsledku neplnenia ďalších dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 04.03.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu.

3.2. K tvrdeniu žalovaného o neplatnosti úverovej zmluvy z dôvodu, že úverovou zmluvou podpísanou so žalobcom mala byť nahradená stará zmluva, ktorú mal uzavrieť žalovaný ešte v roku 2005 s veriteľom Tatra banka, a.s., uviedol, že predložil „Dodatok k osobnému dotazníku v prípade Pôžičky Cetelem - Splatenie úverov - účelový úver“ zo dňa 05.07.2017, v ktorom mal žalovaný povinnosť uviesť svoje záväzky u finančných inštitúcií poskytujúcich úvery, ktoré mali byť predmetným úverom prefinancované. Žalovaný v predmetnom dokumente uviedol 2 svoje staršie záväzky vo forme spotrebiteľských úverov, a to u spoločnosti Poštová banka, a.s., z roku XXXX, a u spoločnosti B. H. z roku XXXX. Z predloženej Úverovej správy z registra CRIF, ktorým si žalobca pred poskytnutím úveru preveroval majetkové pomery žalovaného vyplývalo, že žalovaný mal v rozhodnom čase podpisu úverovej zmluvy 2 existujúce záväzky, ktoré ešte neboli ukončené a 1 úverový vzťah už ukončený. Malo ísť o spotrebiteľský úver v spoločnosti Profi Credit vo výške 3 000 eur zo dňa 27.01.2017 s dátumom ukončenia 01.02.2021, o spotrebiteľský úver v Poštovej banke, a.s., vo výške 15 000 eur zo dňa 03.11.2016 s dátumom ukončenia 15.11.2024, a o ďalší už ukončený úverový vzťah v spoločnosti Profi Credit zo dňa 21.02.2016 ukončený dňa 04.11.2016. Informácie poskytnuté žalovaným o 2 skorších úverových zmluvách, ktoré má záujem refinancovať sa zhodovali so žalobcom zistenými informáciami a na základe uvedeného bol žalovanému poskytnutý nový úver na splatenie týchto skorších úverových zmlúv. Preto nie je zrejmé čo má mať žalovaný predložená úverová zmluva so spoločnosťou Tatra banka, a.s., zo dňa XX.XX.XXXX, spoločne s úverom poskytnutým žalobcom. Žalobcovi v čase podpisu úverovej zmluvy v júli 2017 neboli zo strany žalovaného predložené žiadne listiny týkajúce sa refinancovania úverovej zmluvy so spoločnosťou Tatra banka, a.s., preto nemohlo dôjsť k jej refinancovaniu úverovou zmluvou zo dňa 03.07.2017, a ani k akémukoľvek zhoršeniu zmluvného postavenia zo zmluvy zo dňa 13.04.2005. Odvolanie žalovaného považoval za účelové, v snahe oddialiť splatenie dlžnej sumy. Žiadal odvolací súd, aby napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu v zmysle § 387 CSP ako vecne správne potvrdil. Uplatnil si náhradu trov konania v rozsahu jedného úkonu právnej služby za vyjadrenie k odvolaniu žalovaného vo výške 577,64 eura (1 úkon 469,74 eura + 11,63 eur režijný paušál + 20% DPH).

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6.1. Žalobca sa podanou žalobou, domáhal voči žalovanému zaplattenia sumy 36 702,68 eura s úrokom 7,90 % ročne zo sumy 37 089,10 eura od 05.03.2019 do 25.07.2020, z 36 702,68 eura od 05.03.2019 do zaplattenia a úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 38 162,68 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 37 702,68 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 37 202,68 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 36 702,68 eura od 26.07.2020 do zaplattenia. Žalobu vzal späť na výzvu súdu podľa § 138 CSP v časti o zaplattenie úrokov a poplatkov vo výške 5 649,99 eura, úrokov vo výške 7,90 % ročne zo sumy 37 089,10 eura od 05.03.2019 do 25.07.2020 a zo sumy 36 702,68 eura od 05.03.2019 do zaplattenia, a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 609,99 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 5 649,99 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 5 649,99 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 5 649,99 eura od 26.07.2020 do zaplattenia.

6.2. Žalovaný v odpore namietal, že žaloba je nedôvodná, pretože v júli 2020 dostal od žalobcu ponuku na zaplattenie 18 601,34 eura a tým odpustenie dlhu vo výške 50 % zo sumy 37 202,68 eura, a so žalobcom sa ústne dohodol, že sa pokúsi zrušiť exekúcie vedené proti nemu a zoženie prostriedky na vyplatenie dlhu. Ukončenie exekúcií vyriešil koncom marca 2021 doplattením exekvovanej sumy. Uznal dlh na sumu 18 601,34 eura s tým, že je ochotný uvedenú sumu v čo najkratšom čase zaplatiť. Neskôr vzniesol námietku premlčania a namietal aj neskúmanie svojej bonity žalobcom podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z.

6.3. Súd prvej inštancie rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, konanie v časti o zaplattenie 5 649,99 eura, úrokov vo výške 7,90 % ročne zo sumy 37 089,10 eura od 05.03.2019 do 25.07.2020 a 36 702,68 eura od 05.03.2019 do zaplattenia a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 609,99 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, 5 649,99 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, 5 649,99 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a 5 649,99 eura od 26.07.2020 do zaplattenia zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 31 052,69 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z 32 552,69 eura od 05.03.2019 do 25.07.2019, z 32 052,69 eura od 26.07.2019 do 05.09.2019, z 31 552,69 eura od 06.09.2019 do 25.07.2020 a z 31 052,69 eura od 26.07.2020 do zaplattenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.). Žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 69,22 % (výrok III.). Na odvolanie žalovaného je napadnutá vyhovujúca časť rozsudku a výrok o trovách konania predmetom prieskumu odvolacím súdom.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca, ako veriteľ, a žalovaný, ako dlžník, uzavreli dňa 03.07.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 40 000 eur na účel splatenie úverov a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť žalobcovi spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 7,90 % ročne a zaplatiť poplatok za poistenie vo výške 6,99 % v 96. splátkach vo výške 602,82 eura mesačne. V zmluve bola uvedená RPMN úveru 8,19 %, celková čiastka k zaplatteniu 54 090,24 eura, priemerná RPMN 9,81 %, splatnosť splátky 15. deň v mesiaci, splatnosť 1. splátky 15. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol úver dlžníkovi poskytnutý v dohodnutej výške, termín konečnej splatnosti dňa 15.08.2025 a spôsob čerpania úveru bezhotovostne. Podľa dodatku k osobnému dotazníku vypísaného žalovaným dňa 05.07.2017 mal žalovaný dva záväzky. Prvý spotrebiteľský úver v Poštovej banke, a.s., poskytnutý 03.11.2016 vo výške 15 000 eur s mesačnou splátkou 222,22 eura, termínom konečnej splatnosti 15.11.2024, a aktuálnym zostatkom 14 192 eur. Druhý spotrebiteľský úver v Profi Credit, s.r.o., poskytnutý 01.02.2017 vo výške 3 000 eur s mesačnou splátkou 123,56 eura, termínom konečnej splatnosti 01.02.2021, a aktuálnym zostatkom 2 700 eur. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 8 947,31 eura. Z dôvodu, že žalovaný poskytnutý úver nesplácal riadne a včas žalobca listom zo dňa 04.02.2019 oznámil žalovanému dlžnú čiastku vo výške 1 848,46 eura a vyzval žalovaného na jej úhradu s upozornením, že v opačnom prípade bude požadovať splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. List bol odoslaný žalovanému dňa 05.02.2019 pod číslom RE177077202SK. Listom zo dňa 11.03.2019 žalobca oznámil žalovanému, že dňa 04.03.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval ho na zaplattenie dlhu vo výške 38 202,68 eura.

8. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

9. Podľa § 103 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Odvolací posudzujúci rozhodnutie v napadnutej vyhovujúcej časti z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľoch a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tvrdenie žalovaného, podľa ktorého mu bol úver poskytnutý na splatenie premlčaného úveru poskytnutého Tatra bankou, a.s., nepovažoval za preukázané. Pretože žalobca po čiastočnom späťvzati žaloby požadoval od žalovaného iba zaplatenie nesplatennej časti istiny 31 052,69 eura (40000 - 8947,31 = 31052,69) z dôvodu hospodárnosti sa nezaoberal tým, či boli platne dojednané úroky a poplatky. Mal preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru, preto ho žalobca najprv vyzval na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na možnosť zosplatenia úveru, a až následne úver zosplatnil, pričom dodržal postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ďalej a poukazom na obsah osobného dotazníka nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, podľa ktorej žalobca pred uzavretím zmluvy neposúdil s odbornou starostlivosťou jeho schopnosť splácať poskytnutý úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., dokonca, že tieto povinnosti hrubo porušil. Nakoniec posudzoval, či uplatnený nárok nie je premlčaný. Vzhľadom na zistené skutočnosti, podľa ktorých si žalobca právo na predčasné vrátenie celého úveru uplatnil k 04.03.2019, konštatoval, že tak mohol urobiť najskôr pre splátku splatnú dňa 15.11.2018, pretože iba s touto splátkou bol žalovaný v omeškani tri mesiace, preto iba táto nesplatená splátka bola konštitutívnou príčinou zosplatenia dlhu. Pretože žalobca si právo na vrátenie celého úveru uplatnil žalobou na súde dňa 26.03.2021, dospel k záveru, že si ho uplatnil v trojročnej premlčacej dobe, ktorá mu začala plynúť dňa 16.11.2018. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Správny bol aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania. Žalobca mal v spore úspech len čiastočný, keďže v ostatnej časti vzal žalobu späť čím zavinil čiastočné zastavenie konania. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svoj rozsudok v napadnutej časti dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov rozsudku v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

14. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval § 103 druhá veta OZ a tvrdil, že so záverov dokazovania vyplýva, že neuhradil žalobcovi splátku splatnú v mesiaci november 2017, keď uhradil dňa 20.10.2017 sumu 602,82 eura, a následne uhradil splátku až dňa 13.12.2017 vo výške 627,82 eura. Preto premlčania doba začala plynúť od 16.11.2017 a uplynula 16.11.2020, a keďže žaloba bola podaná dňa 26.03.2021, je nárok žalobcu premlčaný. S uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Žalobca, respektíve jeho právny predchodca, pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru až ku dňu 04.03.2019 a uvedenú skutočnosť oznámil žalovanému listom zo dňa 11.03.2019. Tým realizoval svoje právo vyplývajúce z ustanovení § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Navyše vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby odvolací súd považuje za potrebné dať do pozornosti aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, v rámci ktorej sa zaoberal začiatkom plynutia premlčacej lehoty v prípade vyhlásenia mimoriadneho zosplatenia. Pritom vyslovil názor, že aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, pri premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 Občianskeho zákonníka) sa začiatok plynutia premlčacej doby spravuje všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15.12.2022 sp.zn. 4Cdo/132/2021). Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splatením splátky, pre nesplnenie ktorej

sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát podľa § 101 Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2022 sp.zn. 5Cdo/224/2021). V danej veci sa úver stal splatným omeškáním s plnením splátky splatnej dňa 15.11.2018, preto vzhľadom na vyššie uvedené závery vyšších súdnych autorít premlčacia doba vo vzťahu k uplatnenému nároku začala plynúť až dňa 16.02.2019, a žaloba podaná na súd prvej inštancie dňa 26.03.2021 bola podaná pred jej uplynutím.

15. Žalovaný v odvolaní ďalej tvrdil, že žalobca nahrádzal jeho staré záväzky novým právom, vrátane zmluvy o bezúčelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrel s veriteľom Tatra banka, a.s., predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 511.000,- Sk (ďalej len stará zmluva). Uvedeným tvrdením sa zaoberal aj súd prvej inštancie, ktorý konštatoval, že nebolo preukázané. Po oboznámení sa so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, odvolací súd dospel k rovnakému záveru. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku žalovaného, podľa ktorej súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keďže toto konanie žalobcu mal vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi a využívanie omylu spotrebiteľa, ktorý by takýto krok inak neurobil (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa). Rovnako odvolací súd nepovažuje za dôvodné tvrdenie žalovaného, že podpisom novej zmluvy, ktorá refinancovala o.i. aj Starú zmluvu, nepochybne zhoršil svoje zmluvné postavenie, čo je podľa § 54 ods. 1 OZ zakázané. Keďže nebolo preukázané, že predmetný úver bol poskytnutý aj na refinancovanie úveru z vyššie špecifikovanej starej zmluvy, nemožno argumentáciu žalovaného v tomto smere zohľadniť ako dôvodnú, ani aplikovať rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4S/28/2012-22, a rozhodnutie Krajského súdu Košice sp.zn. 9Co/385/2016-111 na danú vec nedopadá. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani tvrdenie žalovaného, podľa ktorého zmluva uzavretá so žalobcom je pre jej rozpor so zákonom neplatná, a z tohto dôvodu je žaloba nedôvodná v celom rozsahu.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V Nitre dňa 27. septembra 2023